

"Siz öz vətəninizdə, doğma torpağınızda yaşayırsınız"

O 31 dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günündən səhət düşən hər bir məqam Heydər Əliyev adıyla six bağlıdır. Heydər Əliyevin Azərbaycan diasporunun formallaşması, təşkilatlanması və gələcək inkişafindakı rolunun əsas istiqamətləri haqqında təssüratımızı bu bayram ərəfəsində oxucularımızla bölüşmək, ulu öndərin misilsiz xidmətlərini yada salmaq niyyətimizi gerçəkləşdirmək fikrinə düşdü.

Müstəqilliyyin ele ilk aylarından, ele ilk illerindən Heydər Əliyev diasporla iş məsələlərinə ciddi önem verir. Müstəqilliyyin ilk illerində Azərbaycan diasporunun formallaşması yolunda Heydər Əliyev xidmətləri əvəzsizdir. Bu gün bütün dünyada təşəkkül tapan Azərbaycan diasporu yaranması üçün Heydər Əliyev siyasetine borcludur. Xaricdə yaşayan soydaşlarımızla bağlı siyasi lügətimizə "lobbi", "diaspor" anlayışlarını da ilk dəfə ulu öndər getirir: "Bəzən azərbaycanlılar öz aralarında danışarkən fikirləşirler ki, bizim də ermenilərinki kimi lobbimiz olsayıdı, başqa ölkələrdə bizim də diasporumuz olsayıdı, şübhəsiz, onlar da biziñ ötrü çox iş görərdi. Bu həqiqətdir".

Xaricdəki soydaşlarımızla etdiyi səmimi səhəbtərde onlara Azərbaycanla daim əlaqə saxlamağı tövsiyə edir. Hər bir soydaşımızı "azərbaycanlı olduğunu unutmamağa", "hamimizin ümumi vəteni olan Azərbaycana" kömək göstərməye çağırır: 11 oktyabr 1997-ci ilde Strasburqda soydaşımız professor İren Məlikova ile görüşdə bu fikirlər özəksini tapır: "İren xanım, səmimi səhəbtinize və Azərbaycanla yaxından əlaqə saxladığımıza görə təşəkkür edirəm. Arzu edirəm ki, nəinki Strasburqda, həm də bütün Fransada yaşayan soydaşlarımız Azərbaycanla əlaqəni daim gücləndirsinlər. Bunu mütləq bilməli və dərindən dərk etməliyik ki, haradan gəlməsindən asılı olamayaraq, xaricdə yaşayan hər bir soydaşımız azərbaycanlı olduğunu unutmamalı, hamimizin Azərbaycan Respublikasına kömeyini göstərməlidir".

Ukraynada yaşayan azərbaycanlılarla görüşdə biz Heydər Əliyevi övladalarına üz tutub xahiş edən bir ağsaqqal kimi görürük. Önce poetik bir dille "gerek nəbzin vətenin nəbzi ile vursun" ifadəsi, onu arxasında qətiyyətli dövlət başçısına xas olan "bu vətənpərvərlik hissi bizim hər birimizdə olmalıdır" qətiyyətli ifadesi işə düşür, xaricdə yaşayan azərbaycanlılar auditoriyası səfərbər olunur: "Ancaq sizdən bir xahişim vardır: Hərada yaşamasından asılı olamayaraq heç bir azərbaycanlı öz vətənini, ulu babalarını, dilini unutmamalıdır. Hərada yaşayışsən-yaşa, yaxşı da, pis də, gerek üreyin öz vəteninle, torpağınla döyünsün. Gerek nəbzin vətenin nəbzi ile vursun. Bu vətənpərvərlik hissi hər birimizdə olmalıdır. O cümlədən, respublikamızdan kənarda, Ukraynada yaşayan azərbaycanlılarda da olmalıdır".

Ulu öndər diaspor təşkilatları ile bağlı narahatçılığını diliq etdirir, təşkilatdaxili demokratianı qəbul edir, bir-birinə "zidd" hərəkətləri isə lazımsız hesab edir, öz aralarında səmimiyyət, dostluq, məhrəban olmağa, bir-birinə kömək etməyə çağırır: "Güman edirəm ki, mənim bu sözlerimden hərə özü üçün nə lazımdırsa götürəcəkdir. Ancaq bir şey məni narahat edir ki, ayrı-ayrı ölkələrde yaşayan azərbaycanlılar bəzən parçalanırlar. Burada dedin ki, iki təşkilat yaratmışınız, biri assosiasiyyadır, o birisi kültür dərnəyidir. Bu, ola bilər, şübhəsiz mən demirəm ki, hamı bir təşkilat olsun. Ancaq bu təşkilatlar eyni istiqamətdə işləyirlerse, bir-biri ilə dostdurlarsa, qoy olsun. Yaxud kiçik bir yerde bir təşkilat dileri ilə rəqəbet aparırsa, ya da bəzən bir-birinə zidd gedirse bu, lazımdır. Kənardan biziə olan mənfi hərəkətər kifayətdir, lazımdır. Öz aramızda səmimi, dost, məhrəban olmalyıq, bir-birimizə kömək etməliyik, bir-birimizin qayğısına qalmalıyıq. Bu, "Quran-Şərifin" biziə verdiyi nəsihətlərdir, xalqı-

mızın, millətimizin əsrlər boyu, tarixdən gələn əməlleridir, azərbaycanlıların ən yüksək keyfiyyətləri, xüsusiyyətləridir. Bunları itirmək lazımdır, əksinə özündə toplamları və başqalarına da ətəkdirmalıdır ki, hamımız bir olaq".

Diaspor təşkilatların geləcəkdə daha da möhkəmlənəcəyinə əminliyini söyləyen ulu öndərin proqnozlarını digər sahələrdəki proqnozları kimi həyat doğrudur. Ölkə rəhbərliyinin diaspor təşkilatları ilə bağlı apardığı məqsədyönlü, doğru, düzgün siyaset bunu bir daha təsdiq edir.

Ulu öndər diasporla tarixən məskunlaşmış əhalinin fərqi yüksək siyasi fəhlələrə xalqa çatdırır. Gürcüstən ərazisindəki "azərbaycanlıları diaspor adlandırmak olmaz" deyimi ilə Heydər Əliyev Borçalı diyarı və digər diyarlarımızda məskunlaşan azərbaycanlıları öz tarixi ərazilərimizde möhkəm durmağa, öz tarixi haqlarının bərpası yolunda monolit birliyə səsləyir. Və öz fikirlərində tek olmadığını, bu işdə Gürcüstən prezidenti Eduard Şevardnadze de ona dəstək olmasına qeyd edir: "Borçalı diyarı Gürcüstən üçün doğma olduğu kimi Azərbaycan üçün də əziz olmuşdur, bu gün də əzizdir. Ona görə də Gürcüstənda yaşayan azərbaycanlılar öz vətənlərində yaşayırlar. Mənim dos-tum cənab Şevardnadze bu gün çıxış edərən dedi ki, Gürcüstənda yaşayan azərbaycanlılara o, diaspor demək istəmir. Tamamilə düzgün deyir, heç diaspor demək olmaz. Çünkü bu kenardan gəlmış azərbaycanlılar deyil ki, onlara diaspor deyək. Onlar burada əsrlər boyu yaşamış, yaratmış azərbaycanlılardır. Ona görə də, əziz bacılar, qardaşlar bu sizin doğma vətəninizdir. Bu, sizin doğma torpağınızdır. Siz öz vətəninizdə, doğma torpağınızda yaşayırsınız".

Ölkəmizin qüdrətinin getdikcə güclənəcəyini də, diaspor təşkilatlarının daha da müteşəkkil olacağını da Heydər Əliyev qabaqcadan proqnozlaşdırır: "Ölkəmiz, dövlətmi möhkəmləndikcə, gücləndikcə, inkişaf etdikcə, imkanlarımız artıraqca biz Azərbaycandan kənarda yaşayan soydaşlarımızla əlaqələri dənədən genişləndirəcəyik və bu qayığını da, yardımı da artıracaq. Ancaq respublikamızda yaşayan azərbaycanlıların vəziyyəti indi həle ki, çox ağırdır".

Heydər Əliyev dünyadaki bütün azərbaycanlıların qayığını çekir, bir prezident kimi soydaşlarımızın taleyi üçün özünü məsul, cavabdhə hesab edir. Onların dünya ölkələrinə "səpələnməsin" təbii qəbul edir, bunun köklərinin diaspor nümayəndələri qarşısında açıqlayırlar: "Bilirsiz, Azərbaycan müstəqil dövlət olanдан sonra biz dünyada olan bütün azərbaycanlıların qayığını çekirik. Ona görə də biz 31 dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü elan etmişik. Keçmişdə belə olub ki, azərbaycanlılar dünyanın çox ölkələrinə səpələnilərlər. Təbii olaraq bəziləri özəri gediblər, bir çoxlarını həyat məcbur edib, bəzilərini isə Sovet hakimiyəti dövründə sürgün ediblər. İndi həre bir yerde özüne məskən tapıb, yaşayır. Çoxları özüne yaxşı həyat qurub, təhsil alıb, ailə qurublar. Bu, bizi çox sevindirir. Azərbaycan prezidenti kimi, mən dünyənin hər bir yerində yaşayan azərbaycanlıları soydaşlarımız və onlara görə özümü cavabdhə hesab edirəm. Doğrudur, mən bütün azərbaycanlıların hamisini ehət ede bilərəm. Amma azərbaycanlıların bir müstəqil ölkəsi, dövləti var, o da Azərbaycan Respublikasıdır".

Diaspor məsələləri ilə bağlı Heydər Əliyev ideyaları geləcəkdə araşdırılmaq baxımından çox aktualdır. Sonda bu böyük bayram- 31 dekabr Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü münasibətə ilə başda hörmətli rektorumuz, millət vəkili, akademik Əhliman Əmiraslanov olmaqla ATU-nun professor-müəllim və tələbə heyətinini ürəkdən təbrik edirəm.

Nağdəli ZAMANOV,
I daxili xəstəliklər və reanimatologiya kafedrasının dosenti,
Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvü, "Qızıl Qələm" mükafatı laureati

BÖYÜK ELMİ ŞURADA

(əvvəli səh. 1-də)

tərəfindən təsdiq edilmişdir. Qiş imtahan sessiyasının cədvəlli müvafiq telimata uyğun tərtib edilmiş, imtahanlara bir aydan da artıq vaxtda dekanlıqlara, kafedralara verilmiş ve tələbələrin nəzərinə çatdırılmışdır.

Ali təhsil sistemində yalnız bizim universitetdə olan və artıq ənənə şəklini almış və bütün fakültələrdə kurslar üzrə cari ilin qiş imtahan-məqbul sessiyasına hazırlığın vəziyyətinin təhlil etmək, nöqsanları aradan qaldırmaq, kredit sistemi ilə təhsil alan tələbələrin 8 həftəlik təhsilini yekununu təhlil etmək məqsədile professor-müəllim heyəti və tələbələrlə birgə keçirilən istehsalat müşavirələri və oradakı aparılan müzakirələrin üzərində dayanan S.Əliyev qeyd etdi ki, həmin müşavirələr cari tədris ilində 27 noyabr - 18 dekabrda aparılmışdır.

Bu müşavirələrdə tələbələr en çox bir səra kafedralarda dərsliklərin məcburi satışından, bəzəfənlər üzrə Azərbaycan dilində dersliklərin olmamasından, klinik kafedralarda xəstələrin az nümayiş etdirilməsindən, kredit sisteminde təhsil alan tələbələrin bəzə müəllimlər tərəfindən düzgün qiymətləndirilməsindən - balların aşağı yazılmışdan və yüksək balların yalnız kafedra müdirinin icazəsi ilə yazılışından, ev tapşırıqlarının çoxluğunundan, böyük referat şəklinde verilmesi və qəbulunda tələbələrin get-gələ salmalarından, praktik vərdişlərin mükəmməl öyrədilməsindən, sərbəst tapşırıqların tələbələrə qədər verilməsindən, bir sıra kafedralların bəzə müəllimləri 8 və 15 həftəlik qiymətləndirmə cədvəllerinde tələbələrin qiyməti-ni fiks etmədən boş cədvəle tələbələrə imza atmalarından şikayət etdilər.

Müşavirədə iştirak edən uni-

versitet rehbərliyi, dekanlar və kafedra müdirləri qaldırılan məsələlərin bir çoxuna aydınlaşdırıldılar, bir qrup məsələlər yerində həll olundu.

Universitetin rektoru çox hörmətli akademik Ə.Əmiraslanov

müzakirələr başlandı. Kafedra müdirlərindən professorlar Vaqif Sadılnski, Arif Əfəndiyev, Rafiq Çobanov, İbrahim İsayev və Tahir Süleymanov hesabatı qənaətbəxş qiymətləndirirək qiş imtahan-məqbul sessiya-

sına hazırlığın vəziyyətini təhlil etdilər. Natiqlər həllini gözləyən problemlərdən danışaraq öz təkliflərini irəli sürdülər.

Ə.Əmiraslanov müzakirələrə yekun vuraraq səslenən fikirlərə münasibəti açıqladı. Bildirdi ki, tələbələr xüsusi iş aparılmalı, test imtahanlarında onlara sərbəstlik verilməlidir. Artıq bütün fakültələrdə tətbiqinə basılanan kredit sisteminin keyfiyyət göstəricilərinə qeyd etdi ki, bəzən müəllimlər tərəfindən düzgün qiymətləndirilməsindən - balların aşağı yazılmışdan və yüksək balların yalnız kafedra müdirinin icazəsi ilə yazılışından, ev tapşırıqlarının çoxluğunundan, böyük referat şəklinde verilmesi və qəbulunda tələbələrin get-gələ salmalarından, praktik vərdişlərin mükəmməl öyrədilməsindən, sərbəst tapşırıqların tələbələrə qədər verilməsindən, bir sıra kafedralların bəzə müəllimləri 8 və 15 həftəlik qiymətləndirmə cədvəllerinde tələbələrin qiyməti-ni fiks etmədən boş cədvəle tələbələrə imza atmalarından şikayət etdilər.

S.Əliyev çıxışını yekunlaşdıraraq qeyd etdi ki, bəzən nöqsan və çatışmazlıqları nəzərə almasaq tədris hissəsi, dekanlıqlar və kafedralar bu çətin və məsul prosesin aparılmasına tam hazırlır.

Sonra məruzə etrafında

TEC-in yekun konfransı oldu

(əvvəli səh. 1-də)

Möhətərəm prezidentimiz elmin inkişafı üçün ciiddi qayğı gösterir. Prezident yanında "Elmin inkişaf fondu" təşkil olunub. Gənc tədqiqatçılar üçün də ayrıca qrantlar ayrılib. Tələbələrimiz yüksək elmi işlərinə fonda təqdim edib müəyyən vəsait əldə

Fotolar Cənnətəli Çingizindir

verdi.

Zəmina Zeynalova (II müalicə-profilaktika fakültəsi, IV kurs, qrup 20^a, elmi rəhbər t.e.d. Ə.Sadiqov, daxili xəstəliklərin propedevtikası kafedrası), Şahana Fərhadlı (I müalicə-profilaktika fakültəsi, VI kurs, qrup 78^b, elmi rəhbər assistent S.Quliyeva, oftalmologiya kafedrası), Nərimən Bağırova (pediatriya fakültəsi, IV kurs, qrup 430^a, elmi rəhbər assistent N.Hacıyeva, psixiatriya kafedrası), Vələh Rüstəmov (stomatologiya fakültəsi, V kurs, qrup 743^b, elmi rəhbər dosent Z.Novruzov, usaq stomatologiyası kafedrası), Həlima Sıxməmmədova (əczəciliq fakültəsi, III kurs, qrup 888, elmi rəhbər professor R.Axundov, farmakologiya kafedrası) və Nurənə Mura-dovanın (tibbi-profilaktika fakültəsi, V kurs, qrup 661^a, elmi rəhbər dosentlər N.Süleymanzadə və S.Həsənova, usaq, yeniyetmələr və əmək gigiyenasi kafedrası) müasir təbabətin aktual sahələrinə dair məruzələri maraqla dinlənildi.

Məruzələrə münasibət bildiren professorlar İbadulla Ağayev, Əlihüseyin Hidayətov və dosent Səfa Bağırova tədqiqatçı tələbələrə öz tövsiyələrini verdi.

Hər məruzə münsiflər heyətinin üzvləri tərəfindən fərdi qaydada qiymətləndirildi. Sonra tədqiqatçı tələbələrin ayrı-ayrılıqlı toplantıları yekun ballar müəyyənleşdirildi.

Fərqlənən tələbələrə diplomlar və hədiyyələr təqdim edildi.

Arif MƏMMƏDLİ

edə bilərlər. Məni sevindirən bir cəhət də odur ki, TEC-in fealiyyəti təkcə universitetimizlə mehdudlaşdırır. Respublikamızın, xarici ölkələrin tədqiqat mərkəzləri ilə six əlaqələr mövcuddur".

Əhliman Əmiraslanov Amalya Əyyubovanın fealiyyətini də yüksək qiymətləndirək tədbir iştirakçılarını Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətə təbrik etdi, konfransın işinə ugurlar dilədi.

Sonra TETİ-nin rəhbəri, professor A.Əyyubova

reglamenti elan edərək sözü tədqiqatçı tələbələrə

Amerikalı alim şəkərli diabetdən danışmışdır

◆ Dekabrin 17-də Tədris Terapevtik Klinikada əslən Cənubi Azərbaycandan olub hal-hazırda Amerika Birleşmiş Ştatlarında yaşayan və Kaliforniya Diabet Tibb Mərkəzinin rəhbəri vəzifəsində çalışan professor Qulamrza bəy Bonabi şəkərli diabetlə bağlı geniş mühazirə oxumuşdur.

Azərbaycan Tibb Universitetinin xarici əlaqələr üzrə prorektoru, professor Məmməd Nəsirov qonağı təqdim edərək Türkiyədən, Amerikadan, Almaniyadan, Fransadan, Kanadadan və digər ölkələrdən universitetimizə tez-tez tanınmış alımların dəvət olunduğunu, professor Surxay Musayevin rəhberlik etdiyi Tədris Terapevtik Klinika fəaliyyətə başlayandan bəri belə dəvətlərin daha da intensivləşdiyini diqqətə çatdırmışdır.

Qulamrza bəy Bonabi dəvət və təqdimat üçün təşəkkürünü bildirdikdən sonra dünyada sürətə artan şəkərli diabet xəstəliyinin ən müasir müayine və müalicə üsullarından danışmışdır.

Şəkərli diabeti sunanı bənzədən professor qeyd etmişdir ki, həle 12 il əvvəl yer üzündə 2025-ci ildə 300 milyon diabet xəstəsinin olacaqı proqnozlaşdırıldı. Ancaq 2012-ci ildə diabet xəstələrinin sayı 360 milyondur. Görünən odur ki, 2025-ci ildə belə xəstələrin sayı 400 milyonu ötəcək.

Elmə melumdur ki, şəkərli diabet endokrin sistemin xəstəliyi olub, tam və ya nisbi insulin çatmamazlığı nəticəsində qanda qlükozanın xroniki artımı ilə müşahidə olunur. Diabetdə karbohidratların, zülalların və yağların mübadiləsi pozulur.

Diabet, xroniki insulin çatışmamazlığından əmələ gəlir. Mədəaltı vəzin insulin hormonu organizmdə karbohidrat, zülal və yağ mübadiləsində iştirak edir. Karbohidrat mübadiləsinə insulin, qlükozanın organizmin hüceyrələrinə daxil olması ilə, qlükozanın organizmdə alternativ sintezini aktivləşdirməklə, qara ciyərdə şəkerin ehtiyatlarını artırması ilə və qlükozen sintezi ilə tə'sir edir.

2-ci tip şəkərli diabetin əmələ gəlməsi sebəblərinə toxunan Qulamrza bəy bildirmişdir ki, irsi meyilli vacib rol oynasa da, mühüm əhəmiyyət kəsb edən xarici faktorlardır. I tip autoimmun şəkərli diabet immun sistemin pozğunluğu nəticəsində yaranır, I tip idiopatik şəkərli diabetin sebəbləri isə məlum deyil.

Hər dəfə yeni dərman preparatları, texnologiyalar istifadəyə veriləndə bizi eleye gelirdi ki, artıq şəkərli diabet öz aktuallığını itirib. Təsəuf ki, tibb elmi bu xəstəliyi töredən bütün sebəbləri müyyəyenləşdirməyib və diabetlə mübarizədə son məqsədinə çatmayıb.

Qəmər ƏLİQİZİ

ƏNƏNƏNİ YAŞADANLAR

◆ Son dövr universitetimizdə aparılan təmir-tikinti işləri tədrisin keyfiyyətinin yüksəlməsində də müsbət təsirini göstərir.

Bütün kafedralarda həyata keçirilən bu proses operativ cərrahlıq və topoqrafik anatomiya kafedrasından da yan keçməmişdir. Burada fənn kabinetləri müasir görkəmə salmış, tələbələrin yaxşı təhsil alması, o cümlədən əməkdaşların işləməsi üçün rahat şərait yaradılmışdır.

Ösası ulu önder Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan elm, mədəniyyət və ədəbiyyat adamlarının eməyinə verilən qıymət bu gün də tibb universitetində bir ənənənin halını almışdır. Bu ənənənin davamı olaraq kafedranın əməkdaşları ömrünün yarısından çoxunu gənc həkimlərin yetişdirilməsinə həsr etmiş qocaman alim, kafedramızın dosenti Eldar İsmayılovun təqaüdə getməsinə təməraqla qeyd etdi.

Tədbirdə çıxış edən kafedranın müdürü, professor Ləğman Məmmədov universitetimizin günü-gündən gözəlləşdiyini, klinikalarımızın sayının ilbəil artdığını, təhsilimizin Avropa standartlarına uyğun inkişaf etdiyini dedi və bütün bu nailiyyətləri hörməti rektormuz, millət vəkili, akademik Əhliman Əmiraslanovun gərgin eməyinin nəticəsi kimi dəyər-

O, həmişə üzərinə düşən işi lazımnıça yerinə yetirib. Lakin indi çox yorulub. Gedib bundan sonra qalan ömrünü mənəli istirahətdə keçirsin və gərgin zəhmetinin dadını çıxarsın. Əlbəttə, Eldar müəllim bizim xatirizmizdə xeyirxah insan kimi qalacaq deyən L.Məmmədov vürsətdən istifadə edib kollektivi qarşısında gələn Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətə təbrik etdi.

Tədbirdə söz alan Eldar İsmayılov ona göstərilən bu hörmət və diqqətə görə universitetin retoru, akademik Ə.Əmiraslanova, kafedranın müdürü L.Məmmədova və eləcə də doğma kollektivə minnətdarlığını bildirdi.

M.QOBUSTANLI

"Absorb - özüsorulan tac-damar stent skaffoldu (BVS)" mövzusunda konfrans oldu

◆ Dekabrin 19-da ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasında "Absorb - özüsorulan tac-damar stent skaffoldu (BVS)" mövzusunda konfrans oldu. Azərbaycan Tibb Universiteti və Abbott Vascular şirkətinin (ABS) təşkilatlığı ilə keçirilən foruma aparıcı invaziv cərrahlar, Azərbaycan Kardiolqlar Assosiasiyasının üzvləri və rezidentlər qatılmışlar.

Tədbiri açan klinikinan direktoru, professor Surxay Musayev qeyd etdi ki, Azərbaycanın intensiv sosial-iqtisadi inkişafı bütün səhiyyə sisteminin önəmli dərəcədə tərəqqisine və ən müasir texnologiyaların tətbiqinə şərait yaradır, bu sahədə əhəmiyyətli irəliləyişlərə xüsusi stimul verir. Müxtəlif beynəlxalq konfrans və simpoziumlara ev sahibliyi edən Azərbaycan Tibb Universitetində tanınmış alımların məruzələrini dinləmək və onların təcrübəsindən yararlanmağın artıq ənənəyə çevrildiyini diqqətə çatdırıran professor aktuallığı ilə seçilən bu mövzuda dinləmələrin də maraqla qarşılıqlı vurguladı.

Konfransda ürək-damar texnologiyalarının işlənilə hazırlanması sahəsindəki dünya lideri "Abbott Vascular"-in yeni məhsulu təqdim edilmişdir. Bölge əlaqələndiricisi professor Nihad Advaç (Avstriya) və professor Orazbek Saxov

terialdan hazırlanır. Hazırda bu texnologiya bir müddət keçidkən sonra tam olaraq əriyib gedən qan damarı təklif və tövsiyə edir. Beləliklə, damarda normal qan axınının tam bərpası baş verir. Bu texnologiya dönyanın 20 aparıcı ölkəsində artıq öz tətbiqini tapmışdır.

Sonrakı gün AR SN Diaqnostika Mərkəzində Azərbaycanda ilk dəfə olaraq Absorb texnologiyası istifadə edilməkə eməliyyat aparılmışdır.

A.KAMRANOĞLU

ATU-nun əməkdaşları Saatlı Rayon Mərkəzi Xəstəxanasına ezam olunmuşlar

◆ Saatlı Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının baş həkimi Ələkbər Əkbərov 28 noyabr 2012-ci il tarixində ATU-nun rektoru, millət vəkili, akademik Ə.Əmiraslanova məktubla müraciət etmişdir. Müraciətdə deyilir:

"Hörmətli Əhliman müəllim!

Rayonumuzun bütün sakinlərinə tam ayındır ki, Saatlı rayonunda Mərkəzi Xəstəxananın az müddət ərzində əsaslı təmir edilməsi, xəstəxananın dönya-nın inkişaf etmiş ölkələrində istehsal olunmuş müasir tibbi avadanlıqlarla təchiz edilməsi ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin rayon əhalisine göstərdiyi böyük qayğının təzahürür.

Xəstəxananın tam istifadəye

verilmesi üçün son tamamlama

işləri görülməkdədir. Belə ki,

aidi otaqlar hazırlanmış, müasir

tibbi avadanlıqlarla təchiz edil-

mışdır.

Laboratoriya şöbəsinə verilmiş hematoloji və biokimyevi analizatorları işlətmək üçün Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasında işləyən Laboratoriya şöbəsinin mütəxəssislərinin rayonumuza ezam olunmasına və Saatlı MRX-nin Laboratoriya şöbəsinin müdürü, həkim-laborant Elçin Hacıyevin həmin bazada təcrübə keçməsinə göstəriş verməyini Sizdən xahiş edirik."

ATU-nun rektoru, millət vəkili, akademik Ə.Əmiraslanov müraciətə cavab olaraq Tədris Terapevtik Klinikasının Mərkəzi Laboratoriyanın müdürü, t.ü.f.d. Ramin Bayramlı və laboratoriyanın həkimi Yaver Hacıyevin 15-16 dekabr 2012-ci il tarixləri arasında Saatlı rayonuna ezam olunmaları barədə tapşırıq vermişdir.

Tədris Terapevtik Klinikasının rayona ezam olunmuş əməkdaşları Mərkəzi rayon Xəstə-

xanasının Laboratoriya şöbəsinin həkim və laborant heyətinə burada quraşdırılmış müasir cihaz və avadanlıqlara, onların iş prinsiplərinə dair lazımi nəzəri və təcrubi məlumatlar vermişlər. Xəstəxana rehbərliyinə və həkimlərinə müasir tibbi diaqnostikada biokimyevi,

15.12.12

mikrobioloji, immunoloji və hematoloji laboratoriyanın roluna dair müasir məlumatlar verilmişdir. Laboratoriyanın adı çəkilən ayrı-ayrı bölmələrinin müasir standartlara uyğun fəaliyyət göstərməsi üçün tövsiyelər verilmiş, müvafiq iş planı tərtib olunmuşdur. Bu çərçivədə rayon xəstəxanasının laboratoriya şöbəsində çalışan mütəxəssislərin Tədris Terapevtik Klinikasının Mərkəzi Laboratoriyasında təcrubi kurs keçmələri də planlaşdırılmış, ATU-nun xəstəxananın işinə daim dəstək verməyə hazır olduğu bildirilmişdir.

TTK əməkdaşlarının gelişində məmnuyyətini ifade edən xəstəxana rehbərliyi ATU-nun rektoru, millət vəkili, akademik Ə.Əmiraslanova göstərdiyi diqqət və qayğıdan dolayı dərin minnətdarlıqlarını bildirmişlər.

**Yavər HACIYEV,
Mikrobiologiya və immunologiya kafedrasının əməkdaşı**

Stomatologiya fakültəsinin tələbələri arasında "Plomb materialı ilə restavrasiya" üzrə çempionat keçirilmişdir

◆ Dekabrin 18-də ATU-nun Stomatoloji Klinikasında respublikamızda ilk dəfə olaraq stomatologiya fakültəsinin yuxarı kurs tələbələri arasında "Plomb materialı ilə restavrasiya" üzrə çempionat keçirilmişdir.

Bu çempionatda iştirak etmek üçün universitetimizin 21 tələbəsi (8 nəfəri V, 11 nəfəri IV, 2 nəfəri isə III kurs tələbəsi olmaqla) öz arzusu ilə təşəbbüs göstərmişdir. Bu, hələlik seçim turu idi. Növbəti mərhələ stomatoloji klinikanın tərkibində fəaliyyət göstərən kafedraların eñ təcrübəli və peşəkar müəllimlərdən ibarət 7 nəfərlik ekspert qrupu tərəfindən tələbələrin işlərini fərdi şəkildə qiymətləndirmiş və gizli olaraq səs vermişlər.

Sonuncu növbəti mərhələ isə klinik mərhələ adlanır ki, bu mərhələyə 9 nəfər buraxılmışdır. Həmin tələbələr qaydalara əsasən sərbəst olaraq kariesli xəstələri plomba müalica edəcək və komissiya tərəfindən qiymətləndirilərək qalib təyin olunacaq.

Birinci yeri tutan həmin qalib tələbə Fransada stomatologiya fakültələrinin tələbələri arasında keçirilən Beynəlxalq çempionatda iştirak edəcək.

Olkəmizdə ilk dəfə "Plomb materialı ilə restavrasiya" üzrə keçirilən bu çempionatı fakültədə aparılan tədrisin keyfiyyətinin göstəricisi kimi qiymətləndirmek olar.

Cəmpionatın nəticələrinə görə fakültənin IV kurs tələbələri Hüseyin Allahverdiyev, Fuad Babayev və V kurs tələbəsi Valeh Rüstəmov birinci, V kurs tələbələri Nizam Abdullayev, Cavad Bəxtiyarlı və IV kurs tələbəsi Samir İmamliyev ikinci, V kurs tələbələri İsa Cəfərli, Toğrul Abdullayev və IV kurs tələbəsi Münəvvər Əliyeva isə üçüncü yerə çıxmışlar.

MƏLƏKBƏRÖV

◆ Azərbaycan Tibb Universitetinin məzunları təkcə olkəmizdə deyil, yaxın və uzaq xaricdə də diplomlarını tanıtmaqla təmsil etdikləri ali tibbi təhsil ocağının şərəfini qoruyurlar.

Müalicə işi fakültəsini 2008-ci ildə bitirən iranlı gənc Paria Asadi Asadollah qızı da belə məzunlarımızdan biridir. Türkiyə Cümhuriyyətində imtahan verərək diplomunu təsdiqlənən Paria Asadi əsas məqədində çatmaqda israrlıdır. O, seçdiyi mama-ginekologiya ixtisasına yiyələntib çox sevdiyi Bakıya peşəkar mütaxassis kimi qayıdagacını deyr.

Etibarsız sayılar

II müalicə profilaktika fakültəsinin VI kurs, 290-ci qrup tələbəsi Qurbanova Nəzrin Qüdrot qızının adına verilmiş qiymət kitabçası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ATU-nun ümumi cərrahiyə kafedrasının rezidenti Əmirəslanlı Bəxtiyar Ramazan oğlu məxsus rezident vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Türkiyə Cümhuriyyəti Anadolu Universiteti tərəfindən açıqögətöt fakültəsinin II kurs tələbəsi Cəbiyeva Şəhənəm Adil qızının adına verilmiş 07201257152 sayılı tələbə biletli itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Farmakologiya, operativ cərrahılıq və topoqrafik anatomiya, tibbi fizika və informatika, uşaq cərrahiyəsi, tibbi biologiya və genetika, biofiziki və bioüzvi kimya, ümumi güigliyə və ekologiya, ümumi və toksikoloji kimya, içtimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkilində kafedralarının əməkdaşları və ETM-in kollektivində universitetin elmi işlər üzrə prorektoru, millet vəkilisi, professor Rafiq Məmmədhəsənova qardaşı

Mühəsibatlı şöbəsinin əməkdaşları və "Təbib" qəzetiñin kollektivi baş mühəsib Azər Əşrəfovata atası

Becan Əşrəfovun

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verirler. Farmakologiya, operativ cərrahılıq və topoqrafik anatomiya, tibbi fizika və informatika, uşaq cərrahiyəsi, tibbi biologiya və genetika, biofiziki və bioüzvi kimya, ümumi güigliyə və ekologiya, ümumi və toksikoloji kimya, içtimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkilində kafedralarının əməkdaşları və ETM-in kollektivində universitetin elmi işlər üzrə prorektoru, millet vəkilisi, professor Rafiq Məmmədhəsənova qardaşı

Əziz müəllimin

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verirler.

Farmakologiya, biofiziki və bioüzvi kimya, operativ cərrahılıq və topoqrafik anatomiya, tibbi biologiya və genetika, uşaq cərrahiyəsi, ümumi və toksikoloji kimya, tibbi fizika və informatika, içtimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkilində kafedralarının əməkdaşları stomatologiya fakültəsinin dekanı, professor Zöhrəb Qarayev qardaşı oğlu

Rövşən Qarayevin

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verirler.

Farmakologiya, biofiziki və bioüzvi kimya, tibbi fizika və informatika kafedralarının əməkdaşları mikrobiologiya və immunologiya kafedrasının professoru Mehman Əliyev qardaşı

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verirler.

Farmakologiya, biofiziki və topoqrafik anatomiya kafedrasının əməkdaşları kafedranın baş müəllimi Cəbrayılovə qardaşı

Operativ cərrahılıq və topoqrafik anatomiya kafedrasının əməkdaşları iş yoldaşları Simin xanımı bacısı

Operativ cərrahılıq və topoqrafik anatomiya kafedrasının əməkdaşları iş yoldaşları Simin xanımı bacısı

Azərbaycanda ingilis dilində nəşr edilən ilk "Məhkəmə təbabəti" kitabı

◆ Prezident İlham Əliyev tərəfindən aparılan uğurlu dövlət quruculuğu siyaseti nəticəsində bütün sahələrdə olduğu kimi hüquq və tibbdə böyük inkişaf olub. Məhkəmə təbabəti bu böyük elm sahələrinin arasında olduğu üçün onun da bu inkişafda özünəməxsus xüsusi çəkisi vardır. Məhkəmə-tibbi ekspertiza hüquq-mühafizə orqanalarının fəaliyyəti zamanı əmələ gələn tibbi-biooji xarakterli sualların öyrənilməsi və cavablandırılması ilə məşğul olan ekspertiza sahəsidir. Onun elmi bazasını isə məhkəmə təbabəti elmi təşkil edir. Odur ki, hüquq və tibb sərhədində yerləşən bu vacib və özünəməxsus elm sahəsinin yaxşı mənimənilməsi həm tibb, həm də hüquq fakültələrinin tələbələri üçün vacibdir.

Məhkəmə təbabəti fənni üzre Azərbaycan və rus dilində ədəbiyyat olsa da, xarici dildə ədəbiyyata olkəmizdə böyük bir tələbat vardır. Tələbat ondan irəli gəlir ki, son illər Azərbaycanın ali hüquq və tibb təhsil ocaqlarında onlara xarici olkələrdən gəlmış yüzlərə tələbə ingilis dilində təhsil almalarına baxmayaraq universitetlərimiz onları ingilis dilli dərsliklərə təmin etməkdə çətinliklər vardır. Bu nöqtəyi nəzərdən ATU-nun məhkəmə təbabəti kafedrasının profesoru, tibb elmləri doktoru Vüqar Məmmədovun 536 sehifədən ibarət ingilis dilində yazdığı "Forensic medicine" («Məhkəmə təbabəti») dərsliyi olkəmizin, Azərbaycan təhsil sisteminin və Azərbaycan alimlərinin əcnəbi tələbələr qarşısında imicinin yüksəlməsinə xidmet edir. Bu kitab həmçinin bu mövzu ilə ingilis dilində məşğul olmaq arzusunda olan yerli tələbələr, doktorantlar ve mütəxəssisler üçün həmin dildə yazılıb.

Doqquz fəsildən ibarət dərslik məhkəmə təbabəti sahəsində ingilis dilində tərtib olunmuş vacib tədris vəsaitidir, böyük praktiki və tətbiqi əhəmiyyətli malikdir, tədris prosesi zamanı böyük ehtiyac tələb olunan kitabdır. O çox sadə dildə, strukturlaşdırılmış şəkildə yazıldığı üçün oxucu üçün onu oxumaq maraqlı olacaq. Hər fəsilde məhkəmə təbabətinin bir sahəsi (məhkəmə-tibbi tanatologiya, travmatologiya, toksikologiya, identifikasiya və.s) geniş şəkildə eks olunur. Bütün bu fəsillər, tələbələrin

Forensic Medicine

Vugar Gurban oglu Mammadov

informasiyanı asanlıqla başa düşmələrini asanlaşdırın bir yolla təşkil olunmuşdur. Bu kitab Azərbaycanlı alim tərəfindən İngilis dilində yazdığı məhkəmə təbabəti üzrə ilk və yeganə kitabdır.

Kitab üçün xarici mütəxəssis və alimlər de daxil olmaqla ümumilikdə 11 müsbət rəy verilmişdir. Bunlar arasında Dünya Tibbi Hüquq Assosiasiyasının idarə Heyətinin rehbəri professor S.Vextin rəylərini göstərmək olar. Bunlar hamisi dünya səviyyəli böyük alimlərdir. Hal-hazırda rus dilində olan məhkəmə-tibbi dərsliklərin ekseriyəti akademik Pigolkinin rehbərliyi altında neşr olunur. Professor Siril H.Vextin kitabın rəyde yazır ki, son 50 ilde şəxslən 18000 autopsiya keçmiş və 38000 məhkəmə-tibbi ekspertizaların məsləhətçisi olmuş, o cümlədən prezident Con F.Kennedinin, senator Robert F.Kennedinin, Elvist Preslinin, Maykl Ceksonun və bir sıra məşhur şəxslərin ölümü ilə eləqədar, ingilis dilli dünyada ən məhsur və hər il yenidən neşr olunan 5 cildli "Məhkəmə Elmləri" dərsliyinin müəllifidir və bu sahədə böyük təcrübəyə malik olduğunu professor V.Məmmədovun yazdığı dərsliyin vacibliyini, onun müasir üslubda yazıldığını, məhkəmə təbabəti üzrə ixtisaslaşan insanlar üçün, hüquq və tibb fakültələrinin tələbələri üçün yüksək dərəcədə faydalı olmasını təsdiq edə bilər. Amerikalı mütəxəssis qeyd etdiyi kimi, həm Böyük Britaniyada, həm də ABŞ-da məhkəmə təbabəti və cinayət prosesi-ədliyyəsi sahəsində zəruri hazırlıq və təcrübə keçmiş professor Vüqar Məmmədov bu mühüm ədəbi nailiyyətinə görə tərife layiqdir. Professor Vextin rəyi tam şəkildə kitabda verilmişdir.

Z.MƏMMƏDOV,
dosent

Allah rəhmət elesia!

Akif müəllimin

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verirler.

İctimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkilində kafedrasının əməkdaşları Payız xanımı qardaşı

Cərəx bəyin

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verirler.

Farmakologiya, tibbi biologiya və genetika, biofiziki və bioüzvi kimya, ümumi və toksikoloji kimya kafedralarının əməkdaşları yolu xəstəliklər kafedrasının müdürü, akademik Namiq Əliyevə novesi

Tamerlanın

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verirler.

ETM-in kollektivi iş yoldaşları Nərgiz Süleymanova qardaşı

Allahverdiyev Ziyadxan Oruc oğlunun

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verir.

Operativ cərrahılıq və topoqrafik anatomiya kafedrasının əməkdaşları kafedranın baş müəllimi Cəbrayılovə qardaşı

Maarifə xanımın

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verirler.

Farmakologiya və genetika kafedrasının əməkdaşları kafedranın laboranti Aizer Əhmədovaya qardaşı

Süreyya xanımın

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verirler.

İctimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkilində kafedrasının əməkdaşları Münevver xanıma qardaşı

Araz bəyin

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verirler.

Uşaq cərrahiyəsi kafedrasının əməkdaşları kafedranın baş laboranti Əbsəddin Məmmədova atası

Əsger Məmmədovun

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verirler.

Tibbi biologiya və genetika kafedrasının əməkdaşları kafedranın laboranti Aizer Əhmədovaya qardaşı

Məcnunun

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verirler.

I uşaq xəstəlikləri kafedrasının əməkdaşları kafedranın assistenti

Tamella xanımın

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhəmətin ailəsinə dərin hüznələ başsağlığı verirler.

Aile təbabəti kafedrasının əməkdaşları kafedranın laboranti Elmira xanıma bacısı

Gülşən xanımın

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznələ başsağlığı verirler.

Baş redaktor
ELDAR İSMAYIL

Müelliflərlə redaksiyanın mövqeyi
üst-üstə düşməyə bilər.
Dölyazmalar geri qaytarılınır.